

# Η ευελιξία στην εργασία βλάπτει σοβαρά την παραγωγικότητα

**Σύμφωνα με μελέτη του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ, η αύξηση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις μόνο σε βασικά μεγέθη της αγοράς εργασίας αλλά και στα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας**

► Του **ΤΖΩΡΤΖΗ ΡΟΥΣΣΙΟΥ**

Οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης βλάπτουν όπως φαίνεται την «ερηρή αγελάδα» του νεοφιλελευθερισμού, την παραγωγικότητα. Μπορεί λοιπόν οι δανειστές μας και οι ντόπιοι ομοϊδεάτες να θεωρούν ότι μειώνοντας το μοναδιαίο κόστος εργασίας θα έρθει η ανάπτυξη, ωστόσο τα νούμερα της ελληνικής οικονομίας και οι συγκρίσεις του 2008 με το 2014 καταδεικνύουν του λόγου το αληθές.

Σύμφωνα λοιπόν με τη μελέτη των εμπειρογνομώνων του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ, η αύξηση των ευέλικτων μορφών απασχόλησης δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις μόνο σε βασικά μεγέθη της αγοράς εργασίας (μείωση μισθών, επιδείνωση των συνθηκών απασχόλησης, επισφάλεια της εργασίας, απουσία προοπτικών δημιουργίας καριέρας κ.ά.), αλλά και σε βασικά μακροοικονομικά μεγέθη που προσδιορίζουν τις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας.

Πέραν της μείωσης του όγκου του συντελεστή εργασίας στην παραγωγική διαδικασία, οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης συνδέονται αρνητικά και με την παραγωγικότητα, η οποία με τη σειρά της προσδιορίζει τη μεταβολή του ΑΕΠ, και κυρίως τη διατηρησιμότητα της ανταγωνιστικότητας. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι σε όσους κλάδους «ανθεί» η επένδυση στις νέες τεχνολογίες απουσιάζουν οι ευέλικτες μορφές απασχόλησης.



**Η αύξηση των ευέλικτων μορφών εργασίας είναι πιθανό να εγκλωβίζει επιχειρήσεις και κλάδους σε έναν φαύλο κύκλο απουσίας επενδύσεων, χαμηλής τεχνολογικής εξειδίκευσης και χαμηλής παραγωγικότητας, πιθανολογούν οι εμπειρογνώμονες του ΙΝΕ ΓΣΕΕ**

Περαιτέρω οι ενδείξεις από την ενδοσκοπήση της αυξητικής πορείας των ευέλικτων μορφών εργασίας δεικνύουν ότι αυτά τα θεσμικά εργαλεία μείωσης του κόστους εργασίας (μερική και προσωρινή απασχόληση, εκ περιτροπής εργασίας κ.λπ.), είναι πολύ πιθανό να λειτουργούν ως υποκατάστατα και αντικίνητρα επενδύσεων για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό και την οργανωτική αναδιάρθρωση της παραγωγής.

Η αύξηση των ευέλικτων μορφών εργασίας είναι πιθανό να εγκλωβίζει επιχειρήσεις και κλάδους της οικονομίας σε έναν φαύλο κύκλο απουσίας επενδύσεων, χαμηλής τεχνολογικής εξειδίκευσης και χαμηλής παραγωγικότητας, πιθανολογούν οι εμπειρογνώμονες του ΙΝΕ ΓΣΕΕ.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι την περίοδο 2008-2014 η μερική απασχόληση αυξήθηκε κατά 28,4% και ως ποσοστό της συνολικής απασχόλησης το 2014 ήταν στο 9,5%. Η προσωρινή απασχόληση, αν και περισσότερο διαδεδομένη, καθώς καλύπτει μεγαλύτερο φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας, μειώθηκε την ίδια περίοδο κατά 24%, διατηρώντας ωστόσο το μερίδιό της στο 7,5% της συνολικής απασχόλησης. Η ευελιξία της αγοράς εργασίας ενισχύθηκε ωστόσο και από τη δυνατότητα απόλυσης χωρίς αποζημίωση των εργαζομένων που δεν έχουν συμπληρώσει έναν χρόνο στην επιχείρηση.

Στην πλειονότητά τους οι κλάδοι που αύξησαν την παραγωγικότητά τους εμφάνισαν είτε μείωση της μερικής

Παραγωγικότητα, μερική και προσωρινή απασχόληση στους κλάδους υψηλής παραγωγικότητας (2008 και 2014)



ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ, Εθνικοί Λογαριασμοί, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (επεξεργασία ΙΝΕ ΓΣΕΕ)

και της προσωρινής απασχόλησης είτε περιορισμένη αύξηση, υπό την επίδραση κυρίως της γενικότερης τάσης αύξησης της μερικής απασχόλησης. Βέβαια, πρέπει να σημειωθεί ότι η αύξηση της παραγωγικότητας ήταν αποτέλεσμα κυρίως της μείωσης της απασχόλησης με ρυθμούς υψηλότερους από τη μείωση της παραγωγής. Συνεπώς, η αύξηση της μερικής απασχόλησης υποδηλώνει ταυτόχρονα και υποκατάσταση πλήρους από μερική απασχόληση.

**Οι κλάδοι**

Αναλυτικότερα το ποσοστό μεταβολής της μερικής απασχόλησης κυμάνθηκε μεταξύ της μείωσης 100% στον κλάδο των ορυχείων-λατομείων, που απώλεσε όλη τη μερική απασχόληση και δεν κάνει πλέον χρήση της, και της αύξησης 987,5% στον κλάδο της επισκευής Η/Υ. Η προσωρινή απασχόληση κυμάνθηκε μεταξύ του -100% στους κλάδους της επισκευής Η/Υ, της κατασκευής μηχανοκίνητων οχημάτων και της κατασκευής Η/Υ, όπου

δεν γίνεται καθόλου χρήση προσωρινής εργασίας, και του 71,3% στον κλάδο των χειρωνακικών μεταφορών.

Στη χρήση της μερικής απασχόλησης μείωση εμφάνισαν κυρίως κλάδοι του δευτερογενούς τομέα, όπως οι τράπεζες και η δημόσια διοίκηση, ενώ ιδιαίτερα υψηλούς ρυθμούς αύξησης σημείωσαν κλάδοι κυρίως των υπηρεσιών. Στους κλάδους στους οποίους μειώθηκε η παραγωγικότητα εντοπίστηκε και η πλειονότητα των κλάδων όπου σημείωσε άνοδο η μερική απασχόληση, καθώς και το σύνολο των κλάδων στους οποίους αυξήθηκε η προσωρινή απασχόληση.

Και εδώ οι ιδιαίτερα υψηλοί ρυθμοί αύξησης της μερικής απασχόλησης εμφανίστηκαν στις υπηρεσίες (αρχιτεκτονικές υπηρεσίες και δραστηριότητες μηχανικών, λοιπές υποστηρικτικές δραστηριότητες, άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες) αναδεικνύοντας την αρνητική σχέση μεταξύ παραγωγικότητας και ευέλικτων μορφών απασχόλησης.